

Arvostelut

Reed Waller - Kate Worley:
OMAHA KISSATANSSIJA 4
JALAVA

Kissat ovat flirttailun mestareita. Kehräys, hännänheiluttelu ja määrätietoisien etäin tepastelu ovat niiden keinoja saada ihminen leikkiinsä hiireksi. Mutta tätä on turha pohtia enempää, koska Reed Waller ja Kate Worley eivät ole Omahassa kiinnostuneita analysoimaan kissojen seksuaalista vetovoimaa. Siitä huolimatta, että heidän sarjakuvansa hahmot ovat inhimillistettyjä seksuaalisia kissoja, Omaha on pehmo-pornahtavaa pehmosaippuaoopperaa, jonka nimihenkilö on strippari. Siinä missä Batmanin Kissanainen on sukua petokissoille, polveutuu Omaha kotikissoista.

Kaikkia hahmojen välisissä kohtaamisissa on seksuaalinen viire ja teot ovat lähinnä seksillä motivoituja - myös Omahan miehen Chuckin huonekalujen osto. Jännite luodaan lähinnä seuraavan alaston- tai panokohtauk-

Petteri Tikkanen:
DE MOCAMBICUE PORTAGEM NORMAL
LIKE

Kuvittaja-sarjakuvapiirtäjä Petteri Tikkanen ensimmäinen albumi, De Mocambique portagem normal, ei ole itse asiassa sarjakuvaa laisinkaan. Se on pikeminkin luonnoskirja, johon on koottu joukko piirroksia Tikkanen Mosambikin matkalta. Parin vuoden takaisella reissullaan hän opetti Jussi S. Karjalaisen kanssa mosambikalaisille kirjansidontaa ja kuvitusten tekemistä.

Matka on selvästi ollut Tikkaselle suuren luokan elämys. Albumin kuvissa hän on voinut irtautua laahaavasta arkielämästä ja irrotella hiukan vapaammin. Jälki ei aina ole liikikään niin viimeistelyä kuin Tikkanen julkaistuissa kuvituksissa ja sarjakuvissa, mutta tunnetta kuvissa on sitäkin enemmän. On selvästi vapauttavaa vain piirtää, ilman sen kummempaa tarkoitusta.

Taiteissa sekä rajoitteet että rajoitteiden puute vapauttavat luovuutta. Dogma '95 -kuvaryhmä (mm. Lars Von Trier ja Thomas Winterberg) hakee uusia ideoita rakentamalla itselleen säännöstön. Toinen ääripää on terapeutinen irrottelu, jollaiseksi Tikkanen albumin voi tulkita.

Parhaimmillaan terapeutisuus tarkoittaa ilmaisuvoimaisia, väkeviä piirroksia. Huonoimmillaan se merkitsee kuvia, jotka jäävät lukijalle vieraisiksi, kun ei ole ollut itse retkellä mukana. Tunnelma ei välity.

sen odotuksen varaan. Omaha on kuitenkin hengeltään viaton ja kiltti. Siksi kohtausten seksissä on useimmiten mukana myös rakkautta. Jännitystä syntyy myös, kun Omaha ja Chuck kohtaavat koko ajan seksin kiusausta ja flirttiä. Retkikotivako he pettämään? Chuck kaiken lisäksi käyttäytyy etäisesti Omahaa kohtaan.

Suhdehuolien lisäksi käsitellään liikuntaesteisten ongelmia, hylänneen äidin paluuta, saarnasmiehen seksuaalista turhaumaa ja strippareiden vastaisia mielenosoituksia. Wallerin ja Worleyn kertonta on kepeää, mutta koska seksi on ainoa kiintopiste, ei tarina kauan sytytä. Pornoa etsivän kannattaa tarttua suurempaan pornosarjakuvaan. Ravistelevia ihmiskohtaloita kaipaava suunnatkoan Omahan kotisivulle Reed Wallerin päiväkirjaan <http://www.winternet.com/~rwaller/letter.html>

Piirtäjä Waller kertoo kotisivullaan muun muassa hänen ja tuttujensa taisteluista syöpää ja muita vakavia tauteja vastaan. Entisessä työ- ja elinkumppanistaan Waller kirjoittaa: "Vaikka olemme eronneet elletyämme kymmenen vuotta melodraamaa, joka oli paljon villimpää mitä Kate olisi koskaan osannut kirjoittaa, toivon että tarina jatkuu." Ei jatkuu; Omaha 6 on sarjan viimeinen osa. Waller vannoo lopettaneensa sarjakuvavanteon ja tekee nykyään musiikkia tietokoneella nimellä Nellie and the Drummers.

Jonathan Mander

Saamme vielä jäädä odottamaan Tikkaselta ensimmäistä kokopitkää sarjakuvaa albumia. De Mocambique Portagem Normal toimii makoisana välipalana, jossa on paljon pientä naposteltavaa.

Ville Hänninen

Heidi Navari:
APOSTOLINKYYTI SLEY-KIRJAT

Heidi Navari on tehnyt sarjakuvaa Uuden testamentin kertomuksista Suomen Luterilaiselle Evankeliumiyhdistykselle. Kun albumin avaa, mielen valtaa tyrmistyys. Piirrosjäljeltään Apostolinkyyti tuo mieleen koululehden sarjakuvan. Apostolinkyyti on osittain relivärinen. Väritys muistuttaa puukynän jälkeä. Ensi silmäyksellä tuntuu arvoitukselliselta, miksi niin perin juurin kömpelö sarjakuva on päätenyt painoon asti.

Apostolinkyytiössä on kuitenkin oma viehätyksensä. Teksti noudattelee raamatun tekstiä, mutta sitä on kevennetty. Kun tietäjät lähtevät katsomaan vastasyntyntä Jeesusta, yksi heistä huutaa: "Jee. Kerrankin tapahtuu jotain."

Samantapaista tahatonta huumoria viljellään pitkän albumia. Kun Jeesus parantaa Simonin anopin, anopista tulee suorastaan energiapommi ja hän touhuu: "Istukaa tähän. Nyt keitetään hyvät kaffet. Minä haen pullia pakastimesta."

Navarin käsi telyssä Jeesus on sympaatinen hahmo, jonka leuasta kasvaa kolme haiventa. Ehkä tavoitellaan X-sukupolven nuorisoa?

Sley-kirjat markkinoi albumia lapsille, ja lapsellinen piirrosjälki saattaisikin teoriassa

vedota lapsilukijoihin. Apostolinkyydin rempseä huumori osoittaa lapsilukijalle, että raamattuun ei tarvitse suhtautua synkeästi, vaan sieltä voi löytää kiinnostavia, eloisia tarinoita.

Laura Honkasalo

Markku Tanttua:
KAKSI SARJAKUVIIN RAKASTUNUTTA MIESTÄ.

Omakustanne 1999. 48 sivua.

Graafikko Markku Tanttua julkaisi mielenkiintoisen omakustanteen, Kaksi sarjakuvien rakastunutta miestä. Kirjan nimi kertoo sisällön: ensimmäisessä osassa Tanttua luo kuvitteellisen lehtori Sarjosen joka liikkuu sarjakuvan maailmaan ja toisessa osassa kertoo omasta suhteestaan sarjakuvaan.

Lehtori Sarjosen törmäsi jo vartuneessa iässä sattumoisin antikvariaatissa Lauzierin teokseen Elämän pirstaleita ja vei sen mökille luettavaksi takkatulen ääreen. Hän oli mennyt miestä, palasi kirjan tarinoihin yhä uudelleen ja mietti niiden vastaavuuksia omassa elämänpöytänsä.

Kun on alkuun päästy niin antaa mennä vaan; Sarjosen osti lisää sarjakuvia. Hän luki Pradon Liidulla piirretyt viivan, Cabanesin Salkkoleikin ja Segrellesin Palkkasoturin. Hän havaitsi, että sarjakuvassakin on eroja, joistakin voi pitää ja joistakin ei. Bilal jättää miehen kylmäksi.

Jazz-miehenä Sarjosen innostuu Nyssösen ja Ilmarannan Neeker-Artsiesta sekä erityisen paljon Paringauxin ja Loustalin Barney'n bluesista. Hänestä tulee aficionado, joka alkaa lukea myös alan tietokirjoja ja tilaa Sarjainfon.

Tantun Sarjosen kautta meille välittämä kokemus on monille Sarjainfon lukijoille tuttu eikä lainkaan yllättävä; sarjakuva tarjoaa paljon myös aikuiselle ja ajattelevalle lukijalle. Tämä totuus on hauska lukea myös sepiteellisenä tarinana, jota voi seurata myös suppeana suosituslistana.

Tarinassa on myös syvästi traaginen puolen: tällaisia käänössarjakuvia ei enää suomeksi ilmesty kuin satunnaisesti. Sarjosen tarinaa voi lukea myös suomalaisen sarjakuvan

Jan Romare:
TAIVAAN ENKELIT
JALAVA

Isoäitini piiti tästä sarjakuvasta. Hän pyysi kertomaan, että Jan Romaren Taivaan enkelit todistaa, että enkeleillä on huumorintajua.

"Sellaisena enkelit kuvittelenkin, istumassa hautakivien päällä. Se oli hyvä juttu, missä enkelit vertailevat, miten he kuolivat. Ja sekin oli hyvä, missä koira käy pissaamalla toisen koiran haudalle. Ja siitä pidin, jossa enkelit pelaavat korttia, koska itse pelaan pasianssia", isoäitini sanoi.

Pelkään, että isoäidistä tulee liian pian enkeli. Siksi minusta Jan Romaren enkeli-

kustannuspolitiikan nekrologina, vilkuilla sitä kuin hautakivien rivinä.

Omasta sarjakuvasuhteestaan Tanttua kertoo elävästi limittäen tarinaansa myös muistamia isästään Erkki Tanttua piirtämässä Rymy-Eetuja. Hän kertoo myös omista yrityksistään sarjakuvan tekoon ja pohtii yleispelejä niiden epäonnistumisen syitä.

Heikki Jokinen

Maikki Harjanne:
MIXI & MUTSI: SALMIKKIA JA SELLULIITTIA
OTAVA 1999

Mixi & Mutsi:
MANSIKOITA JA MEDITOINTIA
OTAVA 2000

Mixi ja mutsi on oiva osoitus naistenlehtisarjakuvan muuttumisesta. 1960-luvulta 80-luvulle asti McNaisissa seikkailivat Jonesin työt (sarja tunnetaan paremmin nimellä Juliet Jonesin sydän) ja ty-

stripit eivät tuntuneet yhtä valoisilta, vekkuleilta ja leppoisilta kuin hänestä. Albumi tuntui itsensä aika turhalta. Romarc on sarjakuvantekijäksi ryhtynyt diplomaatti, joka piirtää perinteikkäästi, yllätyksettömästi ja söpösti. Stripin viimeisessä ruudussa odottaa aina pieni vitsi: Minä vieköön, sanoo piru, kun lyö vasaralla sormensa. Siinä se.

Paljon kiinnostavampi piru on esimerkiksi South Parkin romanttiseen rakkauteen uskova bodattu paholainen, jolla on Saddam Hussain rakastajana.

Mutta isoäitini pyysi, että lähetän albumin takaisin hänelle arvostelemisen jälkeen. Ja sen ajattelin tehdä. Koska isoäitini Taivaan enkelit tosiaan nauratti ja se on totisesti arvokasta se.

Minna Joenniemi

likäs valokuvamalli Tiffany.

Jonesin työt oli perinteistä romanttista sarjakuvaa, jossa kodikkaassa esikaupunkitalossa asustavat sisarukset metsästäivät sulhasia. Tiffany kuvasti paremmin aikaansa. Siinä tyylikkäisiin Annie Hall -asuihin sonnustautunut Tiffany selvitti mallintyönsä ohessa kohtamia arvoituksia. Itsenäinen Tiffany liikkui naistenlehteen sopivassa glamoröösissä muotimaailmassa.

1990-luvulla Annassa alkoi ilmestyä Tiina Pajun ja Sari Luhtasen suuren suosion saavuttanut Maisa ja Kaarina -sarja. McNaiset seurasi perässä ja aloitti Harjanteen sarjakuvan julkaisemisen. Molemmilla on yksinkertainen, pilakuvamainen piirrosjälki. Aiheet on saatu naisten arkielämästä. Glamour on kaukana, kun puristellaan selluliitteja ja finnejä.

Maisa ja Kaarina kertoo kahdesta erilaisesta ystävyksestä, Mixi & mutsi taas yksinhuoltaja äidistä ja hänen teinityttärestään. Tyttärelle on kasattu kaikki ne piirteet, jotka vanhempiä tyrmistyttävät nykykuorissa: hän on kalju ja vahvasti meikattu ja onnistuu pilamaan kaikki hauskat tilanteet ekolopinoillaan. Mixi on itsekeskeinen materialisti, jonka ekologinen idealismi on vain näennäistä. Riippäisen äidin tehtäväksi jää enimmäkseen kummastella tyttären touhuja ja jaella rahaa.

Jatkua edelliseltä sivulta...

Kolmas henkilö on isoiti Iiris, levoton nykyvanhus, joka laukkaa kosmetologilla ja osteole muotihepenä.

Harjanteen piirrostyylillä on pysynyt koherenttina vuosikymmeniä. Mixi & mutsi on piirretty samalla kaaottisen letkeällä tyylillä kuin Minttu-kirjat. On makukysymys, pitääkö Mixin & mutsin lapsekkaasta piirrosjäljestä, onpa sitä kiitetty raikkaaksikin. Sarjakuvan maailmankuva sen sijaan on hämmäntävä. Mixin ja mutsin elämän täyttävät ruoka, meikit, vaat-

leet ja selluliitti. Sarjakuvan materialismissa on jotain älyttävää, samoin stereotyyppisessä tuisissa Mixissä. Eikö rasvapurkkeihin ja meikkeihin keskittyvä naisen arki ula olla loppuunkaluttu aihe? Mitään kovin omaperäistä siitä ei enää saada irti. Mixin ja mutsin vitset ovat varsin latteita.

Tulee ikävä Tiffanyä ja vanhan naistenlehtisarjakuvan glamouria.

Laura Honkasalo

Useita eri tekijöitä: KAUHU EGMONT

Suomalaiset sarjakuvalehtimarkkinat ovat eläneet pitkään masentavaa hiljaisloa. Pienileikkisempiä lehtiä on pudonnut kyydistä vähän kerrassaan. Nykyisin jäljellä ei olekaan kuin nippu häidin tuskien pinnalla pysyviä ja se yksi jättimäisen suosittu.

Aiku Anka on säilyttänyt kutakuinkin suosionsa, mutta muuten sarjakuvalehdet tuntuvat toisinaan menneisyyden reikiillä, joka ei kykene selviytymään uusien medioiden, television, tietokonepelien ja muiden vapaa-ajan viihdemahdollisuuksien puristuksessa.

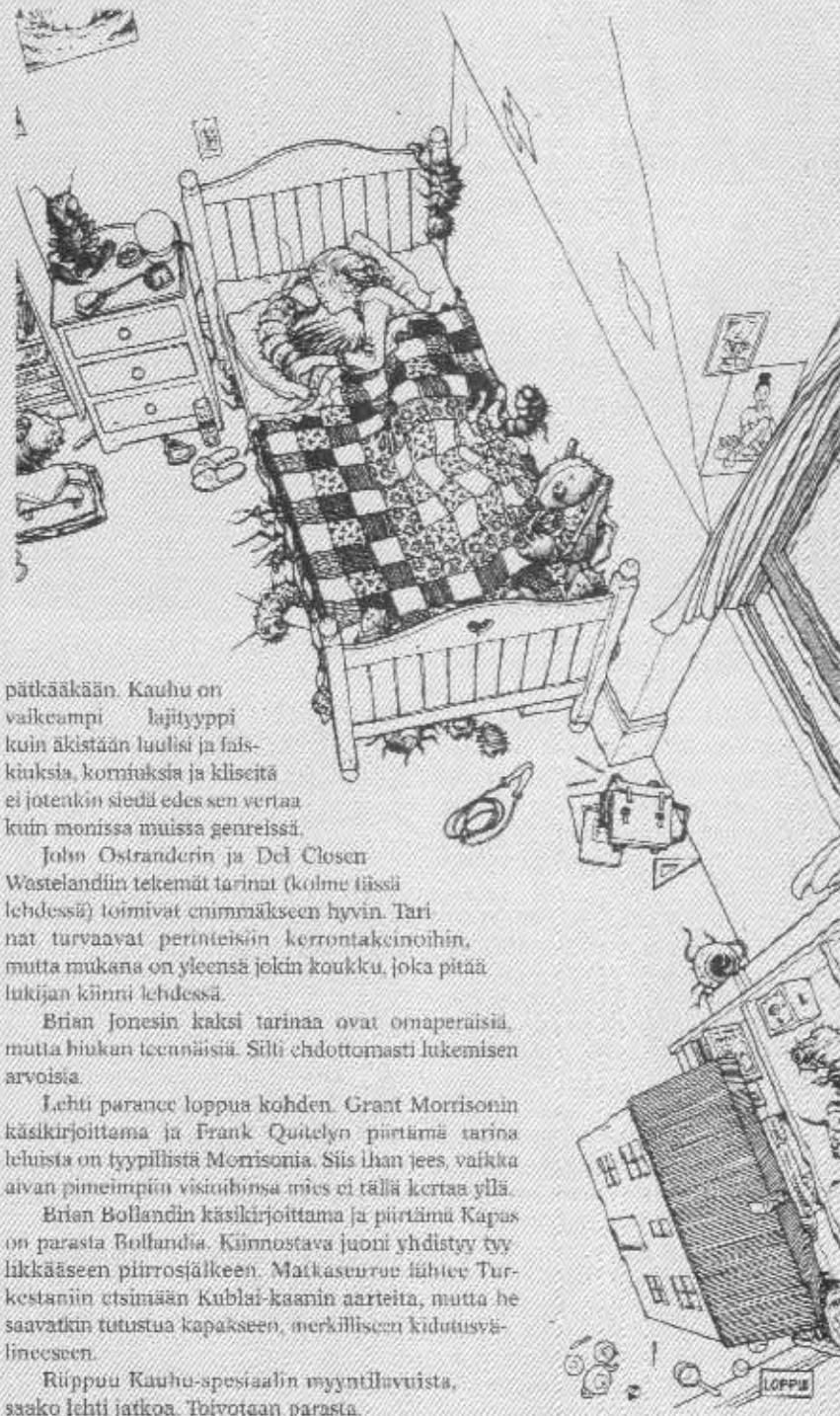
Harmi, sillä sarjakuvalehdissä on jotain suunnattoman viehättävää. Ohuen paperin lehteileminen ja siitä kuuluva ihana rapina, mahdollisuus kuskata se vessaan tai napata esiin metrossa, huokeahko hinta... voiko olla mitään parempaa?

Nousukauden hyviä puolia on, että erilaisten ihmisten ja maksullisten lehtien lukumäärä kasvaa. Näin myös sarjakuvalehtien kohdalla. Ensinnäkin Helsinki Media toi markkinoille kiiltäväpaperisen Täikaviitan. Nyt on Egmontin vuoro.

Kauhu on satasivuinen, mustavalkoinen sarjakuvalehti, joka pyrkii jo nimensäkin perusteella herättämään 30- ja -ehkä -pallonkin risat sukupolven nostalgialla. 1970-luvulla, sarjakuvalehtien ja etenkin kauhutarjosten kultaisella vuosikymmenellä kun julkaistiin Kauhu-nimistä sarjakuvalehteä. Lehti oli nimensä veroinen, vaikka se ei tosiaan ollutkaan klassisen Shokin veroinen.

Kyse ei kuitenkaan ole vanhojen kauhutarjosten kierrätyksestä. Kauhu-spesiaalimateriaali on uudempaa. Tarinat on koottu DC:n antologialehdistä Wasteland, Flinch, Weird War Tales, Strange Adventures ja Gangland. Wasteland on vanhempaa perua, 80- ja 90-lukujen taitteesta. Muut ovat kaikki viimeisen parin vuoden aikana julkaistuja. Tällä hetkellä eletään näet melkoista antologiasarjakuvahuumia, kuten olette saaneet Tonin palstaltakin lukea.

Kauhu-spesiaalimateriaali on sama kuin DC:n lehdilläkin. Tarinoiden taso heittelee huvattoman paljon. Antologioissa on aivan liikaa tarinoita, jotka eivät yksinkertaisesti toimi

pätkääkään. Kauhu on vaikeampi laji tyyppi kuin aikistään luulisi ja falskiuksia, kornituksia ja kliseitä ei jotenkin siedä edes sen vertaa kuin monissa muissa genreissä.

John Ostranderin ja Del Cloren Wastelandiin tekemät tarinat (kolme tässä lehdessä) toimivat enimmäkseen hyvin. tarinat turvaavat perinteisiin kertontakäytäntöihin, mutta mukana on yleensä jokin koukku, joka pitää lukijan kiinni lehdessä.

Brian Jonesin kaksi tarinaa ovat omaperäisiä, mutta hiukan teennäisiä. Silti ehdottomasti lukemisen arvoisia.

Lehti parance loppus kohden. Grant Morrisonin käsikirjoittama ja Frank Quitelyn piirtämä tarina lehuista on tyyppillistä Morrisonia. Siis ihan jees, vaikka aivan pimeimpiin visioihinsa mies ei tällä kertaa yllä.

Brian Bollandin käsikirjoittama ja piirtämä Kapus on parasta Bollandia. Kiinnostava juoni yhdistyy tyylkkääseen piirrosjälkeen. Matkasuorue lähtee Turkestaniin etsimään Kublai-kaanin aarteita, mutta he saavatkin tutustua kapakseen, merkilliseen kidutusvälineeseen.

Riippuu Kauhu-spesiaalimateriaalin myyntiluvuista, saako lehti jatkoa. Toivotaan parasta.

Ville Hänninen

OIKAISUJA!

Vuosi numeroinnassa normaalin kokokuvalehden lisäksi sisältämään muutama ikävämäinen mikä Petri Hänninen artikkelin "Mitä tarkoittaa supersankari" kuvateksti (s.33) väittää, että Prince'n Feenixin tarinan persi Jim Byrne. Kaikki mainitussa 80-luvulla eläneet taiteilijista tietävät, että kyseessä on John Byrne.

Sivun 41 arvostelukommentista puolesta on puolesta tekijän Petri Hänninen, nimi pois.

Sarjainfo pahottelua tapahtunutta, mutta ei vitsi vaihteella parantavassa tapojaan.

SUOMEN SARJAKUVASEURAN KOKOELMAT

Suomen Sarjakuvaseuran kokoelmat ovat siirtyneet Kirjakaapelista Helsingin Yliopiston opiskelijakirjaston tiloihin (Vuorikatu 7). Kokoelmat ovat kirjaston pohjakeroksessa sijaitsevista tutkijantiloista. Kirjastovirkailija päästää kiinnostuneet tutustumaan kokoelmiin, mikäli tarvetta ilmenee.

Sarjakuvaseuran kokoelmiin kuuluu laaja otos suomalaisten piirtäjien sarjakuvia, tietokirjallisuutta, lehtileikkeitä sekä sarjakuvalehtiä ja albumeja useilla eri kielillä.

TERVETULOA!

MAINOSTA OMAA PIENLEHTEÄSII

VSTÄVÄ HYVÄ, ÄLÄ UNOHDA, ETTÄ SARJAINFON SIVULLA VOIT MAINOSTA OMAKUSTANNUE JULKAISUUSILMAISEKSI JA KAUPPALEISETIPRAKIN HUOKAAN HINTOIN.

HEI!

MATERIAALIN VOIT TOIMITTAA JOKO SÄHKÖPOSTITSE VILLE.HANNINEN@HELSINKI.FI TAI MARPOSTITSE VILLE.HANNINEN@HELSINKI.FI 14 E 68, 00810 HELSINKI

TÄMÄN INFON VÄLISSÄ ON JÄSENMAKSULOMAKE. KÄYTÄ SITÄ!

Maksa vuoden 2000 jäsenmaksusi parin viikon kuluessa tämän numeron vastaanottamisesta. Ja jäsenmaksuhan on 90 mk, alle 18-vuotiailta 80 mk.

The coverprice of 'Wind' is US 14,95. (No extra charge for shipping cost) People can send well concealed cash to

Bries/Ria Schulpen
Kammenstraat 41
2000 Antwerpen
Belgium

As soon as I receive the money, the book will be sent by surface mail.

SARJAKUVA-AUTOMAATTI

Suomen sarjakuvaseura on hankkinut piensarjakuvien ystävien suureksi iloksi Sarjakuva-automaatin 40-luvun lopulta peräisin olevasta antiikkisesta savukkeita ja makeisia -automaatista tuli kunnostuksen jälkeen sarjakuva-automaatti. Nyt se myy tuotteitaan tupakka-asteihin pakattuina.

Sarjakuva-automaatti toimii METEORI-kahvilassa Helsingin Lasipalatsissa sekä vuosittain elokuvilla Helsingin sarjakuvaPestivaaleilla. Automaatti myy lehtiä tiuhaan tahtiin ja uusia lehtiä sekä piirtäjiä tarvitaan koko ajan.

Lisätietoja:
Katja Tukilainen
läänintaltilija.katjatukilainen@kolumbus.fi
puh. 050-564 8713